

Onderwijs op het VSO Hardenberg

Het VSO Hardenberg geeft speciaal onderwijs aan leerlingen in het voortgezet onderwijs. VSO staat voor voortgezet speciaal onderwijs. Leerlingen kunnen bij ons terecht voor de lesrichtingen vmbo basisberoeps-gerichte leerweg, vmbo kaderberoepsgerichte leerweg en vmbo theoretische leerweg. Wij benaderen onze leerlingen vanuit zijn/haar mogelijkheden, hierbij staat het welbevinden van onze leerlingen en het pedagogisch klimaat centraal. Onze aandacht gaat uit naar de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling en de begeleiding van specifieke leerproblemen. Onze school is een overzichtelijke school met klassen van maximaal vijftien leerlingen. We leveren zo veel mogelijk maatwerk. Daardoor hebben we regelmatig klassen waarin verschillende niveaugroepen werken.

Bij de invulling van het onderwijsprogramma sluiten we aan bij het regulier onderwijs. Binnen het VSO bieden wij een breed en algemeen onderwijspakket aan, waarbij drie kenmerken centraal staan:

- Het stimuleren van een brede persoonlijke ontwikkeling en maatschappelijke vorming;
- Het centraal stellen van een actieve, zelfstandig lerende leerling;
- Recht doen aan verschillen tussen leerlingen en benutten van die verschillen.

Lessuren

De schoolweek bevat 32 lessuren van 50 minuten. Afhankelijk van de vakrichting en het leerjaar heeft de leerling meer of minder praktijk of theorie-uren. Naast het vaste schoolprogramma is er in het rooster ook ruimte voor vrijetijdsbesteding, sociale vaardigheden en het maken van werkstukken of boekverslagen. Steeds is de hulpvraag van de leerling ons uitgangspunt. Het rooster en de vakken worden zodanig vorm gegeven dat de leerling adequaat op zijn of haar niveau kan werken.

Lestijden

Wij hanteren vaste lestijden. Maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag zijn 'lange' dagen. Op woensdagmiddag vanaf 11.35 uur zijn de leerlingen vrij. Elke schooldag kent pauzes, deze vallen binnen de schooldag.

MAANDAG, DINSDAG, DONDERDAG, VRIJDAG:

Onderbouw Leerjaar 1 + 2		Bovenbouw Leerjaar 3 + 4	
1	8.00 – 8.50	1	8.00 – 8.50
2	8.50 – 9.40	2	8.50 – 9.40
3	9.40 – 10.30	<i>pauze</i>	15
<i>pauze</i>	15	3	9.55 – 10.45
4	10.45 – 11.35	4	10.45 – 11.35
5	11.35 – 12.25	<i>pauze</i>	25
<i>pauze</i>	25	5	12.00 – 12.50
6	12.50 – 13.40	6	12.50 – 13.40
7	13.40 – 14.30	7	13.40 – 14.30

WOENSDAG:

Onder – en bovenbouw	
1	8.00 – 8.50
2	8.50 – 9.40
<i>Pauze</i>	15
3	9.55 – 10.45
4	10.45 – 11.35

Voor de klassen die de praktijklessen volgen op het Vechtdal College (klassen 3 en 4 basis en kader) kan het rooster afwijken.

Huiswerk

In het basisonderwijs hebben de meeste leerlingen wel eens huiswerk meegekregen. In de onderbouwperiode wordt de hoeveelheid huiswerk langzaam verder opgebouwd. Hierbij wordt rekening gehouden met individuele verschillen. Bij toetsen en proefwerken kan het zijn dat de leerlingen werk mee krijgen. Daarnaast is er sprake van maatwerk. In goed overleg met ouders kan er al eerder voor worden gekozen een leerling te leren goed om te gaan met huiswerk, leerlingen in leerjaar 3 van vmbo BB, vmbo KB of vmbo TL krijgen wel huiswerk mee. Op school krijgen de leerlingen studie-uren. Tijdens deze uren kunnen de leerlingen werken aan werkstukken en/of huiswerk. Zij hebben dan de mogelijkheid om vragen te stellen aan hun mentoren.

Stage

De leerlingen volgen vaklessen bij vakdocenten en gaan stage lopen als zij voldoende theoretische, praktische en sociale vaardigheden bezitten. De stage is voor veel leerlingen een belangrijk onderdeel van het programma. Een stage kan onderverdeeld worden in de volgende categorieën:

- stage als onderdeel of voorbereiding van de opleiding tot een beroep;
- stage waarbij het accent ligt op de bevordering van de zelfstandigheid en de voorbereiding op maatschappelijk functioneren;
- stage om uiteindelijk een arbeidsplek te verkrijgen.

Naast een oriëntatie in opleiding en beroep geldt dat een stage diverse leermomenten moet bevatten en een bijdrage moet leveren aan het maatschappelijk functioneren. Hiermee vergroten onze leerlingen hun zelfredzaamheid en zelfstandigheid. Voordat een leerling een stageplaats buiten de Ambelt kan innemen, is over het algemeen al ruim van tevoren geëxperimenteerd met de vergroting van de zelfstandigheid. Vaardigheden die voor een succesvolle stage van belang zijn, zijn bijvoorbeeld zelfredzaamheid en zelfstandigheid op voldoende niveau, zelfkennis, het kunnen nemen en krijgen van verantwoordelijkheid, begrip van sociale interacties.

Stage-afspraken

Voor alle vormen van stage geldt dat er afspraken gemaakt worden over het tijdstip, de duur, het doel, de te verrichten werkzaamheden, de begeleiding en verslaglegging. Dit staat beschreven in het stageplan. De omvang van de stage is afhankelijk van het doel dat gesteld wordt.

Uitstroomprofiel vervolgonderwijs

Leerlingen in dit uitstroomprofiel worden geacht in staat te zijn een diploma voortgezet onderwijs te behalen. Het onderwijs is inhoudelijk geënt op het reguliere onderwijs, zowel in de onderbouw (kerndoelen) als in de bovenbouw (Programma van Toetsing en Afsluiting, PTA). Het behalen van een examen behoort tot de mogelijkheid. We werken hierbij nauw samen met het Vechtdal College Hardenberg. We hanteren dezelfde lesboeken, methodes en lessen als deze school.

We verzorgen onderwijs in de niveaus:

- Basis Beroepsgerichte leerweg (BB)
- Kader Beroepsgerichte leerweg (KB)
- Theoretische Leerweg (TL)

Daarbij is ons onderwijs zo veel mogelijk praktijkgericht en gericht op een succesvolle doorstroom, zo mogelijk naar vervolgonderwijs (mbo) of, in enkele gevallen, op terugstroom naar het reguliere onderwijs. In schooljaar 2016-2017 zijn onze leerlingen als volgt uitgestroomd:

Richting	Aantal leerlingen
VSO Arbeid	-
VSO BB/KB	2
VSO TL	1

Regulier praktijkonderwijs	-
Regulier BB/KB	1
Regulier TL	2
MBO 1 / 2	8
Mbo 3 / 4	4
Reguliere arbeidsplaats	-
Arbeidstraining centrum	1
Niet arbeidsmatige dagbesteding	-
Overig	3
	Totaal 22

Certificaten en examens

Er wordt toegewerkt naar diploma's en certificaten van het regulier onderwijs. Met het Vechtdal College Hardenberg zijn afspraken gemaakt over deelname aan reguliere schoolexamens van het vmbo. Er wordt tussentijds regelmatig beoordeeld of leerlingen geplaatst kunnen worden in het regulier onderwijs. In veel gevallen zullen leerlingen echter hun opleiding afronden op de Ambelt en ook bij hen wordt de opleiding zoveel mogelijk afgesloten met een regulier diploma.

Extra ondersteuning

De Ambelt biedt een grote diversiteit aan onderwijs- en ondersteuningsmogelijkheden aan leerlingen die zijn aangewezen op speciaal onderwijs. In onze benadering staat de leerling met zijn specifieke vraagstelling centraal. De hulp die wij bieden is handelingsgericht en afgestemd op de beperking of problematiek, maar we proberen vooral een extra stimulans te geven aan de capaciteiten van de leerling. Om dit zo gericht mogelijk te doen wordt gebruik gemaakt van ZIEN!, een systeem dat handelingsgerichte handvatten geeft voor de aanpak in de klas. De leerkrachten en begeleiders werken hiervoor in multidisciplinair verband samen. Wij bieden uw kind een onderwijsprogramma dat past bij het ontwikkelingsperspectiefplan. Wij werken in kleine groepen, zodat er veel persoonlijke aandacht is. Een goed persoonlijk contact tussen de leerkracht/begeleider en de leerling vinden wij heel belangrijk voor een positieve persoonlijkheidsontwikkeling en de bevordering van de motivatie voor schoolse taken.

Het onderwijs en de ondersteuning afstemmen op de bijzondere behoeften en ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling betekent dat wij zicht moeten hebben op de belemmerende en bevorderende factoren. Die worden vastgesteld naar aanleiding van observaties in de praktijk en het functioneren van de leerling in de klas. Kennis van onderzoeken en behandelingen uit het verleden kunnen ook aanknopingspunten bieden. Als er onvoldoende aanknopingspunten zijn, kan aanvullend onderzoek worden verricht. U wordt hiervan altijd op de hoogte gesteld en wij vragen uw schriftelijke toestemming hiervoor.

3.2 Commissie van Begeleiding (CievB)

De Commissie van Begeleiding (CievB) is verantwoordelijk voor het opstellen van het ontwikkelingsperspectiefplan en het volgen van de ontwikkeling van de leerlingen. Zitting in deze commissie hebben de locatiedirecteur, de intern begeleider, de schoolmaatschappelijk werker, de gedragswetenschapper (psycholoog/ orthopedagoog) en op oproepbasis de schoolarts en/ of leerplichtambtenaar.

De CievB werkt zo preventief mogelijk rondom zorgvragen die rond leerlingen spelen. Deze zorgvragen hebben betrekking op alle gebieden waarbij de leerlingen extra ondersteuning kunnen gebruiken. De leerkracht brengt de zorgvraag middels een signaalbrief in wanneer

handelingsverlegenheid wordt ervaren en expertise van de CievB gewenst is. De Intern begeleider (IBer) fungeert als link tussen de leerkrachten en de CievB en begeleidt de leerkracht bij het handelen in de klas. De CievB adviseert ook of een leerling (terug)geplaatst kan worden in het regulier onderwijs.

Leefstijl, TOPs, Tumult (LOB: loopbaanoriëntatiebegeleiding)

Om structureel en preventief te werken aan de sociaal-emotionele vaardigheden van de leerlingen, werken wij in het voortgezet speciaal onderwijs met de methode Leefstijl. Deze methode wordt gebruikt in de onderbouw en bestaat uit trainingen voor leerkrachten en activiteiten en lesmaterialen voor de leerlingen. Door het oefenen van sociale vaardigheden stimuleert Leefstijl positief gedrag en wordt de leerling en de groep sterker.

In de bovenbouw van het VSO werken wij met de methode TOPs! Hiermee worden de leerlingen zich bewust van hun eigen denken en doen. Door de leerlingen te leren dat zij in iedere situatie kunnen kiezen voor een positieve oplossing, leren zij zelf verantwoordelijkheid te nemen.

Een van onze doelen is dat we leerlingen willen opleiden tot goed ontwikkelde, zelfbewuste wereldburgers met een diploma op hun niveau en tot leerlingen die in staat zijn een bijdrage te leveren aan de verdere opbouw en verbetering van de maatschappij waarin wij leven. Om dit te bereiken zal Ambelt Hardenberg zich inzetten voor de ontwikkeling van alle talenten en het aanbieden van goed en uitdagend onderwijs binnen doorlopende leerlijnen.

Loopbaanoriëntatie begeleiding (LOB)

Met LOB willen we bereiken dat leerlingen zich ontwikkelen tot zelfbewuste mensen die zich op een goede manier kunnen manifesteren in de samenleving en iets kunnen betekenen in de samenleving. Ook willen we bereiken dat elke leerling tijdens zijn schoolloopbaan in staat is om zelf keuzes te maken, daardoor zelf sturing kunnen geven aan een goed keuzeproces naar een opleiding in het Middelbaar Beroeps Onderwijs of een plek op de arbeidsmarkt.

We willen bij de leerlingen loopbaancompetenties ontwikkelen, zodat ze zelf in staat zijn om sturing te geven aan hun leven. Het leren door doen staat centraal. Door het leren door doen en de begeleiding van de leerlingen, hopen we te komen tot een optimale ontwikkeling van elke leerling. Het opdoen van ervaringen, contextrijk onderwijs, gesprekken met leerlingen en reflectie moeten ertoe leiden dat leerlingen goed in staat zijn om keuzes te maken voor hun (levens)loopbaan.

Wij maken voor LOB op onze school gebruik van de methode Tumult. Met deze methode leren we studievaardigheden aan zoals plannen, doelen stellen en zelfstandig leren. Maar ook keuze- en loopbaanvaardigheden zijn belangrijk, leerlingen vinden keuzes maken niet altijd makkelijk, maar dit kun je leren. Met Tumult LOB begeleiden we onze leerlingen bij het maken van deze keuzes voor hun toekomst. Tumult daagt leerlingen uit om vaardigheden en talenten te ontwikkelen en in de praktijk te brengen. Sleutelwoorden daarbij zijn activeren, ontwikkelen en contact maken. Op die manier construeren leerlingen zelf kennis. Het lesmateriaal houdt daarbij rekening met verschillende fasen in de ontwikkeling van leerlingen en verschillen tussen leerlingen onderling.